

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 213.262 van 16 mei 2011
in de zaak A. 195.839/XIV-32.845**

In zake : Annik JORENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jürgen Millen
 kantoor houdend te 3730 Hoeselt
 Tongersesteenweg 4 bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
kantoor houdend te 1000 Brussel
Leuvenseplein 4, 4^e verdieping
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 10 mei 2010, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van de gevangenisdirecteur van Hasselt van 11 maart 2010 waarin verzoekster de mededeling kreeg dat zij ontslagen werd van haar werk.”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste Auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 mei 2011.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Schelstraete, die loco advocaat Jürgen Millen verschijnt voor de verzoekster, en attaché Jorn Brewaeys, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste Auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 9 maart 2010 is tegen de verzoekster een rapport aan de directeur opgemaakt waarin wordt vastgesteld dat de verzoekster, verstopt in haar ophaalbox, persoonlijk wasmiddel-wasverzachter heeft meegegeven naar de wasserij.

3.2. Op 11 maart 2010 wordt de verzoekster in aanwezigheid van haar raadsman gehoord. Zij verklaart:

“Betr.: Ik geef al 1,5 jaar mijn wasverzachter mee, en er zijn nooit problemen mee geweest. Nu krijg ik ineens een tucht hiervoor. Ik weet niet meer wat nog mag of wat

niet mag. Er zit geen vaste structuur in, en ik heb toch niets meer te verliezen. Het is hier niet meer leefbaar.

Adv.: Als men wasverzachter kan aankopen, en men heeft geen wasmachine op cel, moet men de wasverzachter wel meegeven om hun was te doen. Anders moet men de kantine lijst in vraag stellen. Gelieve toch consequent te zijn. Ik kan alle begrip opbrengen als men tuchten opstelt die de veiligheid van de inrichting in het gevaar brengen, maar hiervoor vraag ik om geen sanctie op te leggen.”.

3.3. Dezelfde dag beslist de directeur van de gevangenis te Hasselt om de verzoekster de tuchtsanctie van “1 week individuele wandeling” op te leggen. Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

- “- overwegende dat betrokkene zich schuldig heeft gemaakt aan: zie rapport aan de directeur d.d. 8/3/2010;
- overwegende dat betrokkene toegeeft dat ze haar persoonlijke wasverzachter heeft meegegeven;
- dat ze verder aangeeft dat er nooit problemen mee geweest zijn gedurende 1,5 jaar; dit strookt echter niet met het gegeven dat ze het flesje onder haar kledij verstopt heeft, waaruit blijkt dat ze er zich wel degelijk van bewust is dat ze iets doet dat niet toegelaten is;
- overwegende dat uit de feiten een gebrek aan respect voor de leefregels van de vrouwenafdeling blijkt;
- gelet op haar leugenachtige verklaringen;
- dat derhalve een gepaste sanctie zich opdringt.”.

3.4. Nog op 11 maart 2010 wordt aan de verzoekster de thans bestreden beslissing meegedeeld, die als volgt is gemotiveerd:

“Sedert enige tijd bent u tewerkgesteld in de poetsploeg OMG. Dit is een vertrouwensfunctie omdat u o.a. dient te poetsen in de bureaus van de directie, Paco's, op de griffie,... We hebben echter de laatste maanden verschillende inbreuken op de leefregels van uwentwege vastgesteld. Recent kreeg u nog een laatste mondelinge verwittiging n.a.v. een briefomslag die u gekregen had van uw moeder. In deze omslag staken o.a. documenten met examenresultaten van penitentiair personeel. De smokkel van wasverzachter naar de wasserij maakt nu dat wij ons genoodzaakt zien u bij ordemaatregel te ontslaan van uw tewerkstelling bij de poetsploeg OMG. Wij kunnen geen vertrouwen meer in u stellen.”.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij voert aan dat de bestreden beslissing geen tuchtbeslissing, maar een ordemaatregel is, die niet als sanctie werd opgelegd, maar bedoeld is om de orde en veiligheid te vrijwaren. De bestreden beslissing werd ook in die zin gemotiveerd: de verzoekster is tewerkgesteld in de kuisploeg en oefent een vertrouwensfunctie uit. De directie heeft echter geoordeeld, op basis van haar gedrag van de laatste maanden, dat ze geen vertrouwen meer geniet en dat een afzetting noodzakelijk is om de orde en veiligheid te verzekeren. Dat de bestreden beslissing een ordemaatregel betreft, blijkt bovendien uit het feit dat aan de verzoekster geen verbod om te werken werd opgelegd. Zij werd enkel uit haar vertrouwensfunctie ontslagen en heeft de mogelijkheid om onmiddellijk ander werk aan te vragen. De Raad van State heeft zich onbevoegd verklaard om kennis te nemen van vorderingen tegen ordemaatregelen die tot doel hebben de veiligheid in de strafinrichting te vrijwaren. Het verzoekschrift is bijgevolg onontvankelijk.

5. De verzoekster antwoordt dat het ontslag van werk zowel bij tuchtbeslissing als bij ordemaatregel kan worden opgelegd en dat de verwerende partij door voor dezelfde feiten naast de tuchtsanctie – één week individuele wandeling – ook een ordemaatregel – ontslag van werk – op te leggen welbewust tracht te vermijden dat zij haar ontslag voor de Raad van State aanvecht. Volgens de verzoekster is de bestreden beslissing een tuchtsanctie en is de Raad van State bevoegd om kennis te nemen van het beroep.

Beoordeling

6. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van, en de goede orde in, de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen een veelheid van maatregelen nemen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen

meebrengen. In zoverre die maatregelen uitsluitend of hoofdzakelijk zijn ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, doen zij zich voor als loutere maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen vernietigingsberoep openstaat.

Het is anders wanneer de maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. De maatregel is dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor de directeur hem wil doen boeten. Een dergelijke maatregel is wel voor vernietiging vatbaar.

7. Het feit dat de betwiste maatregel, die zich naar de bewoordingen ervan aandient als een maatregel van inwendige orde, gebaseerd is op het gedrag van de verzoekster en die maatregel nadelige gevolgen voor haar heeft, volstaat niet om aan te nemen dat met die maatregel in werkelijkheid zou beoogd zijn de verzoekster voor een disciplinaire tekortkoming te bestraffen.

De verzoekster betwist niet dat haar werk in de poetsploeg OMG een vertrouwensfunctie was, omdat zij onder meer toegang had tot de bureaus van de directie, Paco's en de griffie. De directeur kon wettig oordelen dat hij geen vertrouwen in de verzoekster meer kon stellen omdat zij de laatste maanden verschillende inbreuken op de leefregels had begaan. De beslissing om aan de vertrouwensfunctie van de verzoekster een einde te stellen blijkt derhalve niet ingegeven door de wil om de verzoekster te bestraffen voor haar gedrag, maar is louter gesteund op veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen. De maatregel reikt bovendien niet verder dan het aldus nagestreefde doel, aangezien de verzoekster de mogelijkheid behoudt om ander werk te vragen. De bestreden beslissing is een maatregel van inwendige orde. De Raad van State kan bijgevolg geen kennis nemen van het beroep.

De exceptie is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 mei 2011, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,	wnd. kamervoorzitter,
	staatsraad,
met bijstand van	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Stephan De Taeye